

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/62/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2617201404
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2617201404.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobkyne: M. G., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX/XX, B. F., zastúpenej spoločnosťou: Sidor a partneri, s.r.o., IČO 52 635 970, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, proti žalovanému: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grúnty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpeného spoločnosťou: STRELÁK & Partners, s.r.o., IČO: 52 451 747, so sídlom Záhradnícka 46, Bratislava, o zaplatenie 394,75 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 7Csp/24/2017-152 zo dňa 29. júna 2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie mení tak, že konanie v časti 179,09 Eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 179,09 Eur od 18.11.2016 do zaplatenia z a s t a v u j e .

II. V časti o zaplatenie sumy 215,66 Eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 215,66 Eur od 18.11.2016 do zaplatenia m e n í I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 215,66 Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 215,66 Eur od 15.6.2017 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku zamietnutie úroku omeškania (5 % ročne zo sumy 215,66 Eur od 18.11.2016 do 14.6.2017) p o t v r d z u j e .

III. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacích konaní voči žalovanému v rozsahu 6,82 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, druhým výrokom priznal žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o trovách konania súd prvej inštancie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), § 52 ods. 1, 3, 4, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, 3, § 451 Občianskeho zákonníka, s poukazom na procesné ustanovenia § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 396 ods. 3, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.2.2014 uzavrel žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník a spotrebiteľ po zákona o spotrebiteľských úveroch. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 500,- Eur s celkovým úrokom 20 % z istiny za celú dobu splácania úveru poskytnutom na 13 mesiacov. V článku II. zmluvy sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť veriteľovi istinu 500,- Eur, úrok 100,- Eur, servisný poplatok 90,- Eur, celkom sumu 690,- Eur, pričom bolo dohodnuté, že žalobkyňa úver vrátane úroku a servisného poplatku uhradí

v mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach po 2,50 Eur (splátky úroku) a v ďalších pravidelných rovnomerných 10 - ich mesačných splátkach po 68,25 Eur (istina, úrok a servisný poplatok), pričom prvá splátka je splatná 10-ty deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30-ty deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. V zmluve nie je uvedená výška splátok istiny, výška splátok úrokov a ani výška splátok poplatkov. Podľa bodu 2 obchodných podmienok zmluvy konečnou splatnosťou úveru sa v zmysle zmluvy o úvere rozumie uhradenie poslednej splátky veriteľovi, pričom doba trvania úveru je od uzatvorenia zmluvy o úvere do konečnej splatnosti úveru. Termín splatnosti úveru nie je uvedený. Podľa bodu 3 obchodných podmienok zmluvy pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa článku II. tejto zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny, a to za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Ročná percentuálna miera nákladov za úver bola stanovená na 67,70 % (čl. I). Podľa prehľadu platieb žalobkyňa zaplatila celkovú sumu za úver 894,75 Eur.

4. Súd prvej inštancie právne uzavrel, že žalovaným vznesená námietka premlčania je dôvodná, nakoľko žalobkyňa podala žalobu na súde dňa 17.2.2017. Pri rozhodovaní vychádzal zo skutočností, že žalobkyňa so žalovaným uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľ a celý poskytnutý úver uhradila predčasne dňa 10.4.2014. Skutočnosť, že právny zástupca žalobkyne predmetnú zmluvu právne posúdil až s odstupom času (október 2016) nič nemení na tom, že 2-ročná subjektívna premlčacia doba začala žalobkyňi plynúť najneskôr v okamihu, keď predčasne splatila žalovanému úver, t.j. 10.4.2014. V tento deň sa najneskôr dozvedela, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor obohatil. Subjektívna premlčacia lehota žalobkyňi uplynula dňa 10.4.2016. Okresný súd má za to, že žalovaný v písomnom podaní zo dňa 15.6.2017 dostatočne špecifikoval námietku premlčania, keď označil začatie jej plynutia okamihom predčasného splatenia úveru. Ďalej sa v konaní okresný súd nezaoberal námietkou žalovaného ohľadom vrátenia preplatku žalobkyňi vo výške 179,09 Eur a tiež ani otázkou neprijateľných zmluvných podmienok a ich neplatnosťou. Na danú vec sa nevzťahuje desaťročná premlčacia doba podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka a to z toho dôvodu, že v konaní nebolo ničím preukázané, že by sa žalovaný na úkor žalobkyne obohacoval úmyselne. Dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného bola úverová zmluva uzavretá medzi stranami, ktorú by bolo možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov pre absenciu podstatných náležitostí, nie je však možné len z uvedeného dôvodu konštatovať, že žalovaný mal úmysel sa obohatiť na úkor žalobkyne. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia len všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale bolo by nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia úverovej zmluvy a prijatia plnenia na základe úverovej zmluvy vedel, alebo bol aspoň uzrozumený, že sa bezdôvodne obohacuje.

5. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Proti rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, ktorým navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť, priznať jej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentovala tým, že otázka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bola v tomto konaní už vyriešená (poukaz na uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/238/2017). Táto skutočnosť má za následok automatickú neplatnosť tých častí zmluvy, ktoré sa týkajú práve odplaty a úrokov za poskytnutý úver. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku je teda zrejmé, že bezdôvodné obohatenie vzniklo s (čiastočne) neplatného právneho úkonu. Poukázal na zhodnotenie Občianskoprávneho kolégia NS SR z dňa 21.12.1978 sp. zn. Cpj 37/78 - R 1/1979, po ktorého, subjektívna premlčacia doba pri práve na vydanie plnenia z neplatnej zmluvy začína plynúť odo dňa, keď postihnutý zistil neplatnosť zmluvy. Ďalej k uvedenému poukázal na rozhodnutie sp.zn. 5Cdo/121/2009, rozhodnutie NS ČR z dňa 30.9.2009 sp. zn. 25Cdo/3306/2007, rozhodnutie KS Prešov z dňa 25.06.2018, sp. zn. 2Co/48/2018, NS ČR ze dne 18.3.2008, sp. zn. 28 Cdo 3977/2007). Okresný súd sa nesprávne vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného a je zrejmé, že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe (na ktorú žalobkyňa poukazuje v obsahu odvolania) najvyšších súdnych autorít, pričom tento odklon nijako nezdôvodnil. V danej právnej veci bezdôvodné obohatenie vzniklo z absencie zákonných náležitostí zmluvy. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) predpokladá

to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je teda potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004, sp. zn. 1Cdo/67/2011, R 25/1986). Je zrejmé a (nakoľko od predchádzajúceho rozhodnutia okresného súdu, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel) z dokazovania nevyplynuli nové skutočnosti, že žalobkyňa sa skutočne dozvedela o tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil až od právneho zástupcu v októbri 2016, kedy bola informovaná o tom, že zmluva nemá náležitostí predpísané zákonom tak, ako to tvrdila v žalobe. Pri akceptovaní výkladu prijatého okresným súdom by bolo rozlišovanie premlčacej doby na objektívnu a subjektívnu nadbytočné. Začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby je závislé len na subjektívnej, teda vedomostnej zložke poznania oprávneného v skutočnostiach, že môže podať žalobu. Toto vedomie však musí nastať a žaloba musí byť podaná v objektívnej premlčacej dobe. Žalobkyňa tvrdila, že o vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedela po porade s právnym zástupcom pričom okresný súd na uvedené neprihliadol a objektivizoval žalobcovu vedomosť so splnením poslednej splátky na úver, pritom i z Uznesenia ÚS SR z dňa 30.1.2019, sp. zn. I. ÚS 47/2019 vyplynulo, že z hľadiska ústavnej udržateľnosti, je plne akceptovateľné ustálenie subjektívnej vedomosti spotrebiteľa aj na základe pomoci spotrebiteľského združenia v súvislosti s právnou analýzou väd zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré spotrebiteľa informuje, že bezdôvodné obohatenie vzniklo a kto je za toto zodpovedný. V tomto prípade je začiatok plynutia subjektívnej doby viazaný na moment, kedy právny zástupca žalobkyne posúdil podklady týkajúce sa žalobkyne a následne prevzal právne zastúpenie (t.j. konkrétne mesiac október 2016) a informoval žalobkyňu o tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil teda, že žalobkyňa má nárok na vydanie takéhoto bezdôvodného obohatenia. Uplatnenie nároku žalobkyne na súde bolo vykonané v priebehu plynutia subjektívnej doby na uplatnenie nároku. Zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje v presne špecifikovaných prípadoch fikciu bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru. Teda bez toho, aby ktokoľvek (či už žalobca alebo hoci aj sudca Ústavného súdu SR) vedel, že na zmluvu o úvere sa vzťahuje táto fikcia, by nebolo možné v žiadnom prípade hovoriť o skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení (vedomosť by mohla byť len prezumovaná). V prípade, ak žalobca (alebo ktokoľvek iný, vrátane sudcu Ústavného súdu SR) informáciu o uplatnení fikcie bezúročnosti a bez poplatkovosti na zmluvu o úvere nemá, potom sa jeho skutočná vedomosť obmedzuje na vedomosť o existencii zmluvy o úvere, v ktorej boli dohodnuté zmluvné podmienky, ktoré by mali byť dodržiavané - t.j. najmä plniť splátky v presne určenej výške a lehotách na účet veriteľa. Žalobkyňa nedisponovala žiadnymi informáciami, na základe ktorých by sa dozvedela o relevantných a rozhodujúcich skutkových okolnostiach pre podanie žaloby, pred tým ako bola vykonaná právna analýza zmluvy a prevzatie zastúpenia právnym zástupcom v októbri 2016. Žalobkyňa uhrádzala žalovanému splátky aj nad rozsah istiny úveru, čo svedčí o tom, že žalobkyňa nevedela, že žalovaný nemá na tieto sumy právny nárok. (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 51/2020, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/248/2019). Nie každá zmluva o spotrebiteľskom úvere trpí takými vadami, pre ktoré úver z nej by mal byť považovaný za bezúročný a bezpoplatkov a preto (aj) z uvedeného dôvodu nemožno stotožňovať vedomosť žalobkyne s úhradami na zmluvu. Je nepochybné, že žalobkyňa v čase úhrady poslednej splátky nemala absolútne žiadnu vedomosť o tom, že žalovanému poskytuje i plnenia, na ktoré tejto strane sporu nárok nevznikol, ako priemerný spotrebiteľ nemohla ani len predpokladať, že žalovanému uhrádza aj peňažné plnenie, na ktoré mu zákonný nárok nevznikol. Záver okresného súdu je v rozpore aj s právnymi závermi odvolacieho súdu v obdobných veciach (rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/297/2019, sp. zn. 25Co/209/2019, sp. zn. 9CoCsp/1/2020, sp. zn. 23Co/31/2019 Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/235/2019, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/149/2018). Bolo preukázané, že žalobkyňa sa tom, že zmluva, ktorú so žalovaným uzatvorila by mohla trpieť vadami dozvedela až po porade s právnym zástupcom, ktorému následne udelila plnomocenstvo za účelom podania žalobného návrhu, založené v súdnom spise (uznesenie ÚS SR sp.zn. I. ÚS 47/2019). Teda rozhodujúce je, kedy sa žalobkyňa dozvedela o relevantných skutkových okolnostiach pre podanie žaloby, a teda o skutku nie zo zmluvy, ale o skutku a okolnostiach porušenia práva z bezdôvodného obohatenia, a teda o všetkých skutkových zložkách bezdôvodného obohatenia (vady zmluvy na ktoré žalobkyňa poukazovala) tak, aby mohla podať žalobu (napr. rozsudok NS SSR sp. zn. Cpj 37/98 - R 1/1979, NS ČR sp. zn. 33Odo/306/2005, NS ČR sp. zn. 25Cdo 3306/2007, mutatis mutandis NS ČR sp. zn. 33Cdo 83/2004). Teda kedy nadobudla skutočnú, nie predpokladanú vedomosť o skutku z porušenia práva, pretože sa vyžaduje skutočná (preukázaná)

nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (R 25/1986) alebo aj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 413/2013 so spotrebiteľským prvkom. Žalobkyni nie je známy taký dôkaz predložený žalovaným, ktorý by preukazoval súdom urobený záver o tom, že sa žalobkyňa poslednou splátkou na zmluvu dozvedela o tom, že došlo na jeho úkor k bezdôvodnému obohateniu. Preto vychádzajúc z uvedeného, závery súdu o premlčaní nároku žalobkyne nevychádzajú zo zisteného skutkového stavu veci a predložených dôkazov. Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne v subjektívnej dobe (súčasne popierajúc existenciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy). Postavenie dlžníka v tomto konaní má žalovaný, ktorého zaťažovalo dôkazné bremeno a ktorý v tejto súvislosti ostal absolútne pasívny. Nepredložil jediný dôkaz o tom kedy sa žalobkyňa skutočne dozvedela o vzniku bezdôvodného obohatenia, resp. že by sa žalobkyňa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela skôr ako sama tvrdila. Preto, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, mal nie byť i následky spojené s dôkaznou núdzou. V konaní absentuje dôkaz o skoršej ako spotrebiteľom žalobkyňou tvrdenej vedomosti, čoho dôsledkom má byť pre žalovaného nepriaznivé rozhodnutie. (rozsudok NS SR sp. zn. 4 Cdo 285/2008, uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 38/15). Od spotrebiteľa nemožno požadovať, aby preukazoval svoju vedomosť, ak túto vedomosť nemal, resp. ju získal od advokáta. Totiž, od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. (uznesenie NS SR sp. zn. 6 Cdo 81/2010). Okresný súd zaťažil spotrebiteľa (vo výsledku rozhodnutia zamietnutím návrhu) dôkazným bremenom o skutkových okolnostiach, ktoré napokon spoľahlivo a pravdivo preukázal, tieto však žalobkyňa jednoznačne preukazovať nemala. V dôsledku uvedeného potom možno nepochybne urobiť záver o tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania skutočností, ktoré mu boli zjavne na prospech (premlčanie nároku). Námietka premlčania bola tak len formálna, žalovaný nepredložil jediný dôkaz o vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia (práve naopak, zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že túto vedomosť nemala) a žalovaný dokonca ani len neoznačil žiadny dôkaz na podporu svojich tvrdení. Závery okresného súdu vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia a rovnako vychádzajú zo skutočností, ktoré v konaní preukázané neboli. K odseku 19 odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na to, že okresný súd neodkázal na žiadne rozhodnutia súdov a teda nie je zrejmé, aká judikatúra mala byť relevantným podkladom na úvahy okresného súdu o nemožnosti aplikácie § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poukaz žalobkyne na podnikateľskú minulosť žalovaného ostal celkom bez povšimnutia konajúcim súdom. Žalovaný bol viackrát trestný aj správnymi orgánmi za porušenie ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z., pričom poukázala na konkrétne rozhodnutie Ústredného inšpektorátu SOI vo veci SK/0817/99/2010 zo dňa 15.10.2011, kde správny orgán uložil sankciu žalovanému vo výške 1.000,- Eur za porušenie povinnosti neposkytovať odplatu za úvery prevyšujúcu výšku stanovenú nariadením vlády. Ústredný inšpektorát SOI posudzoval celkom 10 zmlúv, pričom v každej z nich zistil nedostatky, najmä prevýšenie odplaty nad stanovenú mieru. Žalobkyňa poukázala na to, že o podobný prípad ide aj v tomto spore, kedy sú náklady na úver nielen nesprávne uvedené v zmluve, ale sú aj podstatne vyššie, než bolo v čase uzatvorenia zmluvy dovolené predpismi. Tiež poukázala na to, že v inom rozhodnutí Ústredný inšpektorát SOI (SK/0345/99/2012) potvrdil rozhodnutie SOI so sídlom v Bratislave, ktorý uložil žalovanému pokutu vo výške 3.000,- Eur za porušenie ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. Žalovaný vedome a dlhodobo porušuje ustanovenia právnych predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa, napriek predchádzajúcim sankciám správnych orgánov tento protiprávny stav neodstránil a v poskytovaní úverov na základe zmlúv rozporných so zákonom pokračoval. Pokuta bola uložená v roku 2010, teda dávno pred tým, ako žalovaný uzatvoril zmluvu aj so žalobkyňou z čoho vyplýva, že mal dostatok času na úpravu zmlúv tak, aby boli v súlade so zákonom. Úmyselné konanie žalovaného tak nie je sporné, pretože už v minulosti bol sankcionovaný za protiprávne konanie, teda bol zo strany kontrolných orgánov upozornený na nedostatky zmluvy (t. j. mal vedomosť o protiprávnom konaní), a napriek tomu s klientmi uzatváral zmluvy rozporné so zákonom, čo jednoznačne vyjadruje jeho uzrokovanie so skutkom. Nie je možné prijať záver o nedbanlivostnom konaní žalovaného, pretože len sotva možno uveriť tomu, že vyhotovením zmluvy v rozpore so zákonom sa žalovaný dôvodne spoliehal na to, že k bezdôvodnému obohateniu nedôjde, minimálne s poukazom na podnikateľskú minulosť žalovaného. Od žalovaného ako osoby podnikajúcej na finančnom trhu, ktorá zároveň má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, možno očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. Žalovaný má v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie spotrebiteľských úverov ako predpoklad výkonu podnikateľskej činnosti. Žalovaný ako profesionál na poskytovanie úverov si tejto zákonnej sankcie musel byť vedomý, napriek tomu prijímal platby od spotrebiteľa nad rámec poskytnutej istiny úveru, čím sa bezdôvodne obohacoval. Konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy nebolo súladné s dobrými mravmi, žalovaný nerešpektoval

povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka zameranými na ochranu spotrebiteľa. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bezprávneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyni, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného (rozsudok Krajského súdu sp. zn. 7Co/84/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co 9/2012). Aj v tomto rozsahu bola vznesená námietka premlčania uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenie nedôvodná a záver súdu nesprávny. Pokiaľ ide o plnenia spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si v rámci súdneho konania uplatňuje spotrebiteľ voči veriteľovi, judikatúra SD EÚ v relevantných rozhodnutiach kladie dôraz (v súvislosti s počiatkom behu premlčacej doby) na to, že tento okamih začiatku behu tejto premlčacej doby je potrebné viazať na vedomosť spotrebiteľa o tejto nekalej podmienke. (porov. Rozsudok SD EÚ z dňa 16.6.2020 v spojených veciach sp. zn. C-224/19 a C-259/19, CY proti CaixaBank SA (C-224/19), a LG, PK proti Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (C-259/19). Z rozsudku Súdneho dvora z dňa 09.7.2020 v spojených veciach sp. zn. C-698/18 a C-699/18 SC Raiffeisen Bank SA proti JB (C-698/18), a BRD Groupe Sociétés Générale SA proti KC (C-699/18). Z rozsudku SD EÚ z dňa 09.7.2020 v spojených veciach sp. zn. C-698/18 a C-699/18 SC Raiffeisen Bank SA proti JB (C-698/18), a BRD Groupe Sociétés Générale SA proti KC (C-699/18) rovnako plynie záver, že článok 2 písm. b), článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásady ekvivalencie, efektivity a právnej istoty sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia súdnemu výkladu vnútroštátnej právnej úpravy, podľa ktorého žaloba o vrátenie súm bezdôvodne zaplatených na základe nekalej podmienky nachádzajúcej sa v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom podlieha trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť odo dňa úplného splnenia tejto zmluvy, ak sa predpokladá, bez potreby overenia, že k tomuto dátumu spotrebiteľ musel vedieť o nekalom charaktere predmetnej zmluvnej podmienky, alebo keď pre podobné žaloby založené na určitých vnútroštátnych právnych predpisoch táto lehota začína plynúť až od okamihu určenia právneho dôvodu týchto žalôb súdom.“ SD EÚ vo veci C-485/19 LH proti Profi Credit Slovakia s. r. o. (rozsudok S EÚ z dňa 22.4.2021) vyplýva, že „Zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnené zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.“ SD EÚ v naposledy označenom rozhodnutí tiež doplnil, že spotrebiteľ nemôže mať na účely uplatnenia svojich práv vyplývajúcich z týchto ustanovení povinnosť preukazovať úmyselnú povahu konania príslušného predajcu alebo dodávateľa. Pokiaľ ide o preukazovanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť, súd nesprávne a v rozpore s označenou judikatúrou SDEÚ zaťažil dôkazným bremenom - žalobkyňa nemá žiadnu dôkaznú povinnosť tento úmysel preukazovať (porov. obsah Rozsudku SD EÚ vo veci C-485-19 LH proti Profi Credit Slovakia s. r. o.). Nie spotrebiteľ by mal dokazovať firme jej vedomosť, ale firma by mala mať dôkazné bremeno, že nekonala úmyselne. Tak má veriteľ šancu dokázať len nedbanlivosť, aby sa aplikovala pre veriteľa priaznivejšia kratšia trojročná objektívna premlčacia doba. Odhliadnuc od týchto úvah vyplývajúcich z rozhodovania Súdneho dvora EÚ v prejednávanej veci treba zdôrazniť, že úmysel (minimálne nepriamy) je daný absenciou náležitých údajov o úročení v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, čo je úmyselné porušenie Zákona o spotrebiteľských úveroch a z toho potom vyplýva ako nutný dôsledok aj úmysel (minimálne nepriamy) na strane dodávateľa aj získať bezdôvodné obohatenie. Preto možno konštatovať nesprávnosť úvah súdu prvej inštancie o nemožnosti aplikovania desaťročnej objektívnej premlčacej doby v prejednávanej veci na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré je predmetom tohto konania. Rozsudok považuje za arbitrárny a nepreskúmateľný bez opory v právnom poriadku, bez aplikácie príslušných (síce formálne uvedených v rozsudku) ustanovení.

7. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu žalobkyne sa nevyjadril.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použili zákonom prípustné

odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), na ktorom zopakoval dokazovanie, a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je v celom rozsahu vecne správny a je dôvodné ho postupom podľa § 388 CSP zmeniť.

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola požiadavka žalobkyne na zaplatenie sumy 394,75 Eur, úrok z omeškania 5 % zo sumy 394,75 Eur od 18.11.2016 do zaplatenia.

10. Rozsudkom č. k. 7Csp/24/2017-58 zo dňa 18.10.2018 (prvým v poradí) prvoinštančný súd I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 394,75 Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 394,75 Eur od 18.11.2016 do zaplatenia, II. výrokom uložil žalovanému zaplatiť súdny poplatok vo výške 23,50 Eur za žalobu na účet Okresného súdu Senica do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, III. výrokom priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o trovách konania súd prvej inštancie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

11. Odvolací súd uznesením č. k. 10Co/212/2019-134 zo dňa 30.10.2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej a v časti trov konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, je nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s výkladom právnej normy § 107 Občianskeho zákonníka (objektívna, subjektívna premlčania doba), ktorú v rozhodnutí nielen necitoval, ale v odôvodnení v časti týkajúcej sa vznesenej námietky premlčania ani neodkázal na toto ustanovenie. Rozhodnutie preto postráda argumentačný základ, ktorý by v tejto súvislosti mohol odvolací súd preskúmať. Rovnako to platí aj o námietke žalovanej vo vzťahu k výške bezdôvodného obohatenia s prihliadnutím na zaplatenie sumy 179,09 Eur žalobkyni, s ktorou procesnou obranou sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal. Okresnému súdu uložil na základe vykonaného dokazovania vyhodnotiť dôkazy, posúdiť uplatnený nárok žalobkyne podľa relevantných ustanovení Občianskeho zákonníka, i pokiaľ ide o posúdenie námietky premlčania (rozhodné znenie aplikovaných ustanovení v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie aj uvedie). Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery (s prihliadnutím i na procesnú obranu žalovanej vo vzťahu k výške bezdôvodného obohatenia), na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

12. Po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu označenom v odseku 11 zostala predmetom konania požiadavka žalobkyne na zaplatenie sumy 394,75 Eur, úroku z omeškania 5 % zo sumy 394,75 Eur od 18.11.2016 do zaplatenia.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobkyne bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne ak I. výrokom žalobu zamietol (sumy 394,75 Eur, úroku z omeškania 5 % zo sumy 394,75 Eur od 18.11.2016 do zaplatenia) z dôvodu dôvodne vznesenej námietky premlčania podľa § 107 Občianskeho zákonníka (uplynutím subjektívnej premlčacej doby dňa 14.4.2016), II. výrokom priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

14. Podľa § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

15. S poukazom na cit. ust. § 390 CSP, skutočnosť, že rozsudok vo veci samej bol už raz odvolacím súdom zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie; a tiež s poukazom na dôvodnosť niektorých odvolacích námietok (napr. o nedostatočnom vyhodnení vykonaného dokazovania), odvolací súd na zopakovanie a doplnenie dokazovania nariadil vo veci odvolacie pojednávanie (§ 385 CSP).

16. Odvolací súd konštatuje, že hoci žalobkyňa ešte podaním zo dňa 26.10.2017 (doručeným okresnému súdu dňa 6.11.2017 a právnenému zástupcovi žalovaného dňa 14.3.2018) zobrala žalobu v sume 179,09 Eur s príslušenstvom (úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 179,09 Eur od 18.11.2016 do zaplatenia)

späť, okresný súd nepostupoval podľa § 145 ods. 2 CSP, ale napadnutým rozsudkom rozhodol o celom nároku žalobkyne tak, že ho zamietol. Odvolací súd za dodržania postupu podľa § 390 CSP aplikoval v danej veci § 144, § 145 CSP, zohľadniac postup žalobkyne, ktorá zobrala žalobu v sume 179,09 Eur s príslušenstvom späť, a žalovaný s ním nevyslovil nesúhlas, čím boli naplnené všetky zákonné predpoklady pre aplikáciu citovaného § 145 CSP a rozhodnutie o čiastočnom zastavení odvolacím súdom v I. výroku tohto rozsudku. Uvedeným postupom odvolací súd napravil postup súdu prvej inštancie, ktorý o čiastočnom späťvzati nerozhodol.

17. Po zohľadnení I. výroku tohto rozsudku, predmetom konania zostal nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 215,66 Eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 215,66 Eur od 18.11.2016 do zaplatenia.

18. Na odvolacom pojednávaní dňa 20.7.2022 odvolací súd zopakoval v potrebnom rozsahu dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie, v záujme predvídateľnosti svojho rozhodnutia uviedol predbežné právne posúdenie veci a to podľa § 181 ods. 2 v spojení s § 378 ods. 1 CSP:

19. Z listinných dôkazov bolo preukázané, že žalobkyňa ako dlžník a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa 20.2.2014 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 220140260, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyňi bezúčelový, bezhotovostný, spotrebiteľský úver v sume 500,- Eur. Úver bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny, t. j. 100,- Eur. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje servisný poplatok vo výške 18 % z istiny, t. j. 90,- Eur. V zmluve bola dohodnutá RPMN 67,70 %, priemerná RPMN 46,30 % a celková suma, ktorú sa zaviazala žalobkyňa žalovanému uhradiť 690,- Eur (pozostávajúca zo sumy 500,- Eur (istina) + 100,- Eur (úrok) + 90,- Eur (servisný poplatok), pričom uvedený úver mala splatiť v 13 mesačných splátkach, prvé 3 mesačné splátky po 2,50 Eur, ďalšie pravidelné splátky po 68,50 Eur, pričom prvá splátka je splatná 10. deň po uzavretí zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Neoddeliteľnú súčasť zmluvy tvorili obchodné podmienky nachádzajúce sa na rube tlačiva zmluvy. Žalovaný ako veriteľ mal podľa obchodných podmienok právo požadovať od žalobkyne ako od dlžníčky vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v plnej výške (bod. 1 obchodných podmienok). V bode 2 je uvedené, že termín poslednej splátky úveru, t. j. konečná splatnosť úveru je 370. deň po uzatvorení zmluvy, pričom doba trvania úveru je od uzatvorenia zmluvy o úvere do konečnej splatnosti úveru. Prvá strana zmluvy je podpísaná oboma zmluvnými stranami, kým rub tlačiva zmluvy nie je podpísaný zmluvnými stranami. Podľa Protokolu o zápočte v zmysle bodu 5 Obchodných podmienok zo dňa 15.4.2014 (čl. 27) žalovaný žalobkyňi vyplatil v hotovosti sumu 179,09 Eur (výdavkový pokladničný doklad čl. 27 rub). Žalobkyňa na úver zaplatila žalovanému sumu 690,- Eur, a po zohľadnení vrátenej sumy 179,09 Eur, sume 510,91 Eur (čo vyplýva z vyjadrenia žalovaného zo dňa 15.6.2017). Na zmluvu o domácom servise zaplatia sumu 204,75 Eur (čo vyplýva z podania žalovaného zo dňa 15.6.2017 čl. 17). V rovnaký deň bola uzavretá aj Zmluva o poskytovaní domáceho servisu, podľa ktorej mal žalovaný ako poskytovateľ poskytovať žalobkyňi ako klientovi domáci servis spočívajúci v poskytovaní konzultačných a nadštandardných služieb k zmluve o úvere č. 220140260 zo dňa 20.2.2014, najmä službu spočívajúcu v preberaní a zúčtovaní peňažnej hotovosti, vedenie a kontrolu splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a prípadne na následky nesplácania. Povinnosťou žalobkyne bolo využívať domáci servis a zaplatiť žalovanému odmenu vo výške 204,75 Eur v troch splátkach vo výške 68,25 Eur. Predsporovou výzvou (čl. 7) zo dňa 2.11.2016 žalobkyňa vyzvala žalovaného na návrh ďalšieho postupu v lehote 14 dní od doručenia výzvy - podpis dohody o urovaní (na základe ktorej príde k vráteniu preplatku, ktorý má charakter bezdôvodného obohatenia). Podľa plnej moci zo dňa 19.1.2017 splnomocnila žalobkyňa na zastupovanie v konaní svojho zástupcu.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, ods. 2 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, ods. 3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, ods. 4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

25. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

26. Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

27. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a) b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

28. Odvolací súd posúdil predmetnú úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 (a nasl.) Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako spotrebiteľkou, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase ich uzavretia, čo nespochybnil ani žalovaný. Žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úvery žalobkyňi, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie úveru, teda poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem tohto v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. A to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d)

Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

29. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

30. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j) očnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

31. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

32. Odvolací súd pristúpil k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Výklad a aplikácia ust. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy vyplývajúcimi jednak z ust. § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň aj v § 11 ods. 1 citovaného zákona. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi stranami niektorú z náležitostí vymenovaných v ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

33. Jednou z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy je v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch je údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Účelom zavedenia uvedenej náležitosti zmluvy o úvere bolo docieľiť to, aby spotrebiteľ si mohol už na začiatku urobiť obraz o dĺžke trvania úveru a tým zvoliť aj najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, aby už pri podpise zmluvy bol informovaný v akých termínoch, kedy a v akej výške a ako dlho je povinný si plniť svoje povinnosti, t. j. musí už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne uvedené vedieť. Podľa názoru odvolacieho súdu citované ustanovenie ale nie je možné vykladať tak, že termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru musí byť v zmluve definovaný výhradne jednoznačným dátumom, teda konkrétnym dňom, mesiacom a rokom. Obdobný názor vyslovil SD EÚ vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia c/a Klára Biróová, keď uviedol, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V zmysle citovaného ustanovenia údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru pritom musí byť v zmluve výslovne uvedený, a nemožno ho odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzatvorenia zmluvy a počtu splátok (čo bol aj tento prípad). Odvolací súd konštatuje, že úverová zmluva neobsahuje údaj o dobe trvania a termíne konečnej splatnosti úveru, keď žalovaný iba v Obchodných podmienkach (nepodpísaných účastníkmi zmluvy) uviedol, že „termín poslednej splátky úveru, t. j. konečná splatnosť úveru je 370. deň po uzatvorení zmluvy, pričom doba trvania úveru je od uzatvorenia zmluvy o úvere do konečnej splatnosti úveru“. Rešpektujúc výklad Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: zmluva

o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, odvolací súd poznamenáva, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovo-právnom vzťahu. Pokiaľ ide o odkaz žalovaného na Obchodné podmienky (vyplývajúci z úverovej zmluvy) a rozhodnutie Súdneho dvora C-42/2015, je potrebné konštatovať, že i v tomto rozhodnutí sa konštatuje, že Smernica 2008/48/ES nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere patrí do pôsobnosti tejto smernice a musí byť podpísaná zmluvnými stranami a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy. Tu je potrebné poukázať na to, že zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 9 presne špecifikuje podstatné náležitosti zmluvy, z čoho vyplýva, že tieto náležitosti musia byť i podpísané účastníkmi zmluvy. Teda v prípade, že by tieto náležitosti zmluvy boli obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach, minimálne je potrebné, aby tieto boli účastníkmi zmluvy i podpísané (čo však v danom prípade naplnené nebolo). V tomto smere odvolací súd pripomína závery Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složité formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“ Odvolací súd konštatuje, že absencia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobila v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, bezúčnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru, teda žalobkyňa bola povinná zaplatiť žalobcovi len istinu úveru vo výške 500,- Eur.

34. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

35. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať, ods. 2 bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

36. Odvolací súd podrobil prieskumu aj Zmluva o domácom servise uzavretú stranami dňa 20.2.2014. Predmetom servisu mala byť „služba“ žalovaného voči žalobkyni vo forme poskytovania konzultačných a nadštandardných služieb spočívajúcich v starostlivosti o klienta po poskytnutí úveru na základe zmluvy o úvere s označením konkrétneho čísla zmluvy, najmä služby spočívajúcej v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenia na termín splátky a na prípadné následky nesplácania. Odvolací súd má za to, že táto zmluva bola uzavretá výlučne v súvislosti so zmluvou o úvere a na splnenie záväzkov zo zmluvy o úvere bol viazaný aj zánik tejto zmluvy (čl. III Zmluvy o domácom servise v spojení s čl. I). Preto ide o zmluvu závislú na úverovej zmluve. Mesačná splátka odmeny za „domáci servis“ v sume 68,25 Eur mala byť v rovnakej výške ako výška 4. až 10. mesačnej splátky úveru. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal mesačne zaplatiť prvé tri mesiace nie mesačne sumu 2,50 Eur, ale sumu 68,25 Eur (2,50 Eur + 65,75 Eur) práve z dôvodu zmluvy o poskytovaní domáceho servisu a ďalších 10 mesiacov potom sumu 68,25 Eur mesačne. Celková odmena za domáci servis spolu vo výške 204,75 Eur pritom prevyšuje výšku odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver v dohodnutej sume 190,- Eur (úrok 100,- Eur + servisný poplatok 90,- Eur) a predstavuje tiež viac ako 40 % z poskytnutej istiny úveru. Touto odmenou za domáci servis sa dojednaná odplata za úver vo výške 190,- Eur navyšuje o sumu 204,75 Eur, teda o viac ako 100 %. Dojednaná výška odmeny je preto neprimeraná nielen voči tomu, čo malo byť predmetom plnenia podľa zmluvy o domácom servise, ale aj vo vzťahu k poskytnutému úveru. Predmetom zmluvy o domácom servise sú bežné služby, ktoré poskytujú banky i nebankové subjekty, ktoré by mala pokrývať odplata za úver (vedenie splátkového kalendára, zúčtovanie splátok), prípadne sú kryté poplatkami za konkrétny úkon, či službu (upozornenia za neplatenie a podobne). Jediné, čo poskytuje domáci servis „na viac“ pre dlžníka je výber splátok v domácnosti klienta, resp. na dohodnutom mieste. Tento „servis“ však viac v prospech veriteľa ako dlžníka, a to mu poskytuje istotu výberu splátky, alebo jej časti. Dlžník by nemal platiť za to, že si veriteľ znižuje riziko nezaplatenia splátok tým, že ich vyberá v hotovosti a ak áno, mal by za to platiť prípadne nejaký poplatok v primeranej výške. Odvolací súd má za to, že skutočným účelom

predmetnej zmluvy o domácom servise je navýšiť odplatu za poskytnutý úver (o viac ako o 100 %) tak, aby táto suma nebola uvedená v úverovej zmluve. Odmena za domáci servis je ako už bolo vyššie uvedené, zavádzajúco v rovnakej výške, ako výška mesačných splátok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t. j. v sume 68,25 Eur. Odvolací súd poukazuje aj na reklamný názov produktu „Kešovka“, z ktorého je zrejmé, že je určený osobám, ktoré potrebujú peniaze okamžite. Žalovaný pritom nepreukázal, že by žalobkyňa vedela, čo domáci servis znamená a bola uzrozumená s jeho odplatnosťou. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu bola pritom uzavretá v rovnaký deň ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, t. j. dňa 20.2.2014. Nakoľko právny úkon uzavretia zmluvy o poskytovaní domáceho servisu je právnym úkonom, ktorý bezprostredne nadväzuje na spotrebiteľskú zmluvu, aj na tento právny úkon je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru.

37. Odvolací súd má navyše za to, že pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, ktorá má formu predtlačenej formulára) došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti žalovaného, a ktorá podstatne narušila ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k službe, ku ktorému sa dostala. Žalovaný nekonal pri uzatváraní vyššie uvedenej dohody s odbornou starostlivosťou, pretože v konaní nepreukázal (pričom dôkazné bremeno nesie on), že žalobkyni ako priemernému spotrebiteľovi boli akokoľvek vysvetlené (v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti) následky uzavretia zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, a to najmä s ohľadom na jeho odplatnosť vo výške vyššej ako celková odplata za poskytnutie úveru. Žalovaný takýmto konaním porušil odbornú starostlivosť vo vzťahu k spotrebiteľovi, pretože nekonal na úrovni osobitnej starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, a ktorá by zodpovedala čestnej obchodnej praxi. Zároveň použitím obchodnej praktiky došlo k podstatnému narušeniu ekonomického správania žalobkyne ako priemerného spotrebiteľa, nakoľko obchodná praktika bola žalovaným využitá na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil. Je nepochybné, že žalovaný tým, že neposkytol žalobkyni podstatné informácie o domácom servise a nevysvetlil jej všetky dôsledky podpísania zmluvy o poskytovaní domáceho servisu z jej strany, narušil ekonomické správanie žalobkyne ako spotrebiteľa, v dôsledku ktorého táto urobila rozhodnutie, ktoré by ako informovaný spotrebiteľ inak neurobila. Nie je totiž dôvodné očakávať, že by sa spotrebiteľ v prípade, že by mu boli poskytnuté podstatné informácie zo strany žalovaného, rozhodol podpísať uvedenú zmluvu o poskytovaní domáceho servisu, keď v takom prípade pri poskytnutom úvere 500,- Eur by mal celkovo uhradiť sumu 894,75 Eur (500,- Eur + 190,- Eur + 204,75 Eur) v priebehu 13 mesiacov, pričom by za takto zvýšenú odplatu nemal dostať adekvátne protiplnenie. Výhodou domáceho servisu, a teda protiplnením žalovaného za odplatu, pritom mali byť konzultácie, preberanie a zaúčtovanie finančnej hotovosti na úhradu splátky, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a následky nesplácania, a to v domácom prostredí alebo podľa dohody. Ide však o bežné služby, ktoré poskytujú banky i nebankové subjekty, a ktoré by mala pokrývať odplata za úver. Pokiaľ ide o konzultácie, tieto banky a nebankové subjekty robia zásadne bezplatne v záujme získania a udržania si klienta. Pokiaľ ide o „výhodu“ vyberania splátok v domácnosti klienta, resp. na dohodnutom mieste, takáto služba je viac v záujme veriteľa ako dlžníka, nakoľko veriteľovi poskytuje istotu výberu splátky, alebo jej časti, čím si znižuje riziko nezaplatenia splátok.

38. Konanie žalovaného predstavuje aj obchádzanie zákona, keď náklad na odmenu za domáci servis nie je zahrnutý do odplaty, a tým ani do informácie o RPMN, pritom zmluva o poskytovaní domáceho servisu je zmluvou závislou od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto by mala byť RPMN vypočítaná z oboch zmlúv. Skutočným účelom zmluvy o poskytnutí domáceho servisu bolo jednoznačne navýšiť odplatu za poskytnutý úver, a to o viac ako o 100 % tak, aby táto suma nebola uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a tým k došlo obchádzaniu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Zároveň došlo k obchádzaniu zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože žalovaný dosiahol to, že odplatu za domáci servis nezapočítal do výpočtu RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na uvedené je treba zmluvu o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 20.2.2014 považovať za priečiacu sa dobrým mravom a zároveň za obchádzajúcu zákon, preto v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú, a teda nespôsobujúcu žiadne právne účinky.

39. Odvolací súd konštatuje, že hoci už absencia jednej obligatórnej náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobuje bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru (odsek 33), s ohľadom na uvedené v odseku 37 a 38 úverová zmluva neobsahuje (ani) náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo má (tiež) za následok, že úver je bezúčný a bez

poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch) resp. podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch).

40. Argument žalovaného (v podaní - odpor na čl. 17) o samostatnosti zmluvy o poskytovaní domáceho servisu nepovažoval odvolací súd za opodstatnený, nakoľko táto zmluva ako samostatné dojednanie o právach a povinnostiach zmluvných strán absolútne neobstojí, pretože bez uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere stráca uvedená zmluva akýkoľvek význam. Pokiaľ ide o odkaz žalovaného na rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave č. P/0390/01/2012 zo dňa 6.11.2012, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/798/2014, Okresného súdu sp. zn. 6C/111/2014, odvolací súd nie je týmito rozhodnutiami právne viazaný. Ako vyplýva zo samotnej zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, jej čl. III., zmluva zaniká zánikom zmluvy, ktorá je predmetom domáceho servisu a domáci servis mal spočívať v poskytovaní služieb, v starostlivosti o klienta, pri poskytnutí úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220140260 zo dňa 20.2.2014. Pokiaľ je teda zmluva poskytovaní domáceho servisu neplatná, táto neplatnosť má účinky od začiatku, t. j. ex tunc. V prípade, ak teda žalobkyňa plnila v dôsledku tejto zmluvy (suma 204,75 Eur), toto plnenie je potrebné považovať za plnenie žalobkyne na základe platnej zmluvy o úvere. S ohľadom na uvedené na zaplatenie dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nutné zohľadniť všetky platby žalobkyne, t. j. aj tie, ktoré splatila na domáci servis, nakoľko odvolací súd považoval zmluvu o domácom servise zo dňa 20.2.2014 za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka a mal za to, že žalobkyňa na túto zmluvu neplnila, ale plnila na zmluvu o spotrebiteľskom úvere. S prihliadnutím na uvedené je dôvodné započítať na plnenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere sumu celkom vo výške 894,75 Eur a keďže žalobkyňa na splatenie poskytnutého úveru vo výške 500,- Eur, ktorý je bezúročný a bez poplatkov zaplatila viac ako bola povinná, mal jej žalovaný zaplatiť rozdiel sumy 894,75 Eur - 500,- Eur, t. j. 394,75 Eur, ktorú mu žalobkyňa plnila bez právneho dôvodu. Avšak odvolací súd I. výrokom tohto rozsudku konanie o zaplatenie sumy 179,09 Eur (s príslušenstvom) z dôvodu späťvzatia žaloby žalobkyňou zastavil, keď aj z obsahu spisu je nesporné, že sumu 179,09 Eur žalovaný podľa obsahu Protokolu o zápočte v zmysle bodu 5 Obchodných podmienok zo dňa 15.4.2014 (čl. 27) žalobkyňi vyplatil v hotovosti. S ohľadom na uvedené po zohľadnení už žalovaným zaplatenej sumy 179,09 Eur, žalovaný mal titulom vydania bezdôvodného obohatenia žalobkyňi zaplatiť (ešte) sumu 215,66 Eur (rozdiel sumy 394,75 Eur a sumy 179,09 Eur).

41. Významnou právnou otázkou v danej veci je posúdenie premlčania, nakoľko žalovaný vzniesol námietku premlčania počas konania na súde prvej inštancie a napadnutý rozsudok založil okresný súd na závere o dôvodne vznesenej námietke premlčania (čo žalobkyňa v odvolaní podľa odvolacieho súdu dôvodne namieta).

42. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

43. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, ods. 2 najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

44. Pre rozhodnutie o odvolacích námietkach žalobkyne vzhľadom na námietku premlčania vznesenú v konaní žalovaným bolo podstatným, či sa nároky žalobkyne uplatnené v tomto konaní (nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia sa plnením bez právneho dôvodu - žalobkyňa totiž žalovanému plnila viac, ako bol jej záväzok vydať mu plnenie - § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) premlčujú v objektívnej trojročnej alebo 10 ročnej dobe a odkedy začala plynúť žalobkyňi subjektívna premlčacia doba toho, ktorého nároku, ktorá je v takomto prípade dvojročná.

45. Pokiaľ ide o začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, nakoľko ako bolo už vyššie uvedené, nárok na bezdôvodné obohatenie tvorí celok, v prípade postupného obohacovania sa (ako to bolo aj v prejednávanej veci, kedy sa žalovaný počas určitého časového obdobia splátkami úveru žalobkyne na jej úkor obohacoval) rozhodujúce je, kedy bezdôvodné obohatenie skončilo (kedy bola vykonaná posledná úhrada splátky žalobkyňou) - tu pozri aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 47/2019.

46. Odvolací súd zároveň poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave z apríla 2020, podľa ktorého pri žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere od nebankovej spoločnosti (rovnako od banky - pozn. odvolacieho súdu) bude záležať ustálenie použitia 3-ročnej objektívnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej doby od individuálnych okolností každého prípadu, tak ako je to uvedené v uznesení NS SR sp.zn. 1Cdo 238/2017 z 18.10.2018, pričom z doterajšej rozhodovacej praxe vyplýva jednotný názor súdov, že začiatok plynutia premlčacej doby pri vydaní bezdôvodného obohatenia (bez ohľadu na posudzovanie 3 alebo 10 ročnej premlčacej lehoty) nastáva momentom, keď dlžník vráti veriteľovi istinu.

47. Podľa odvolacieho súdu od zaplatenia poslednej splátky žalobkyne dňa 10.4.2014 (kedy došlo k predčasnému splateniu úveru), začala plynúť objektívna premlčacia doba pre nárok žalobkyne na vydanie jej bezdôvodného obohatenia sa žalovaného, ktorá uplynula dňa 10.4.2017, a keďže žaloba bola podaná dňa 17.2.2017, bola podaná včas ešte pred uplynutím objektívnej trojročnej premlčacej doby. S ohľadom na uvedené sa odvolaní súd nezaoberal skúmaním naplnenia predpokladov pre 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu.

48. Začiatok subjektívnej premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa neviaže k dátumu splatnosti, ako je to pri začiatku všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, ale k inej skutočnosti, ktorou je vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa obohatil.“ (43/2012, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.4 Cdo 256/2010 z 28. septembra 2011).

49. Subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia je dva roky a začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie o tom, že došlo k obohateniu na jeho úkor a kto sa na jeho úkor obohatil. Vyžaduje sa skutočná (preukázaná vedomosť oprávneného a teda nestačí, že mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť aj skôr (tu pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14.8.2007 spisovej značky 30Cdo 2758/2006) pod poznatkami však § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemá na mysli znalosť právnej kvalifikácie, ale len znalosť skutkových okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť (tu pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.9.2000 spisovej značky 20Cdo 927/98). V zmysle ustálenej súdnej praxe o vzniku bezdôvodného obohatenia sa oprávnený dozvie vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j., keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia (o jeho výške - nárok na bezdôvodné obohatenie totiž tvorí jeden celok, jeden nárok na plnenie) a o osobe obohateného, pričom nie je rozhodujúce, že už predtým mal možnosť sa dozvedieť skutočnosti, na základe, ktorých si mohol urobiť úsudok o vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho výške. Relevanciu má teda to, keby sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala (tu pozri aj uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 430/2018 z 5. decembra 2018). V tejto súvislosti je preto dôvodným argumentácia žalobkyne, ktorá uviedla, že po porade s jej právnym zástupcom v tomto konaní nadobudla vedomosť o jej nároku.

50. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal; nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr.“ (2/2005 ZSP, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 154/2004 zo dňa 1.1.2005).

51. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať. Právny poriadok slová „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/114/2019 zo dňa 28.01.2020) Tu je dôležité zdôrazniť, že ide o subjektívnu dobu, ktorá má takýto názov preto, že

pri zvažovaní začiatku jej plynutia treba vždy počítať aj so subjektívnym faktorom, teda s možnosťami a konkrétnymi okolnosťami viažucimi sa na toho, kto si právo v tejto dobe uplatňuje. To sa prejavuje aj v tom, že v prípade, že spotrebiteľ má pochybnosti o korektnosti spotrebiteľskej zmluvy, má právo ich poslať na právne posúdenie. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/13/2018 zo dňa 26.03.2019).

52. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Znamená to, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 OZ), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých možno vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu, nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie. Podľa konštantnej judikatúry pre začiatok plynutia premlčacej doby sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor vzniklo bezdôvodné obohatenie a kto ho získal (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 413/2013).

53. Zodpovedaniu spornej právnej otázky plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade vydania bezdôvodného obohatenia má predchádzať ustálenie toho, čo v danom prípade predstavuje podstatnú skutkovú okolnosť, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, ďalej ktorý moment možno považovať za okamih nadobudnutia skutočnej vedomosti spotrebiteľa o uvedenej podstatnej skutkovej okolnosti a tiež o akú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide (porov. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020).

54. V preskúmanom prípade prvoinštančný súd uzavrel, že žalobkyni začala plynúť subjektívna dvojiročná lehota dňom 10.4.2014 (keď splatila úver), a uplynula dňa 10.4.2016. V konaní žalobkyňa tvrdila, že o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, sa dozvedela od svojho právneho zástupcu v októbri 2016, (t. j. pred podpísaním splnomocnenia na zastupovanie právneho zástupcu v súdnom spore zo dňa 17.1.2017 na čl. 8 pozn. odvolacieho súdu). Žalobkyňa podala žalobu dňa 17.2.2017. Žalobkyni bol reálne poskytnutý úver vo výške 500,- Eur. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že poslednú úhradu vykonala žalobkyňa dňa 10.4.2014. Podľa odvolacieho súdu v konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa vedela, že platby, ktoré od nej žalovaný prijal nad poskytnutý úver, prijíma protizákonne, že sa na jej úkor bezdôvodne obohacuje. Z dokazovania síce vyplynulo, že podľa tvrdenia žalobkyne sa od svojho zástupcu v októbri 2016 dozvedela, že žalovaný od nej prijal platby v rozpore so zákonom, a že na platby, na ktoré podľa zákona právo nemal, právo má, avšak uvedenú skutočnosť žalobkyňa nepodporila žiadnym dôkazom a žalovaný jej skutkové tvrdenie namietal. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 19.1.2017 (čl. 8) žalobkyňa udelila svojmu zástupcovi plnú moc. Žalovaný dôkaz žalobkyne o udelení plnej moci účinne nevyvrátil a z dokazovania nebolo možné prijať ani žiaden iný záver o jeho prípadnej nepravdivosti. Dvojiročná subjektívna doba na uplatnenie práva z bezdôvodného obohatenia tak začala podľa odvolacieho súdu plynúť od 17.1.2017 a uplynula 17.1.2019. Pokiaľ žaloba bola podaná na súde dňa 17.2.2017, bola podaná pokiaľ ide o nároky uplatnené žalobkyňou včas a preto záver súdu prvej inštancie, ktorý uzavrel, že subjektívna premlčacia lehota žalobkyni uplynula dňa 10.4.2016, keď začala plynúť dňa 10.4.2014 (predčasným splatením úveru), neobstojí.

55. Nakoľko je úver bezúročný a bez poplatkov, s poukazom na už uvedené v odseku 40, žalobkyňa bola tak povinná zaplatiť úver len do výšky skutočnej istiny požičanej sumy úveru vo výške 500,- Eur. Žalobkyňa však zaplatila žalovanému sumu 894,75 Eur, z ktorej jej však žalovaný v hotovosti vyplatil sumu 179,09 Eur, naďalej mal povinnosť, plnenie prijaté bez právneho dôvodu nad sumu 500,- Eur, vo výške 215,66 Eur (rozdiel 394,75 Eur a 179,09 Eur) titulom bezdôvodné obohatenie vydať žalobkyni. S poukazom na uvedené odvolací súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 215,66 Eur (II. výrok tohto rozsudku), čím došlo postupom podľa § 388 CSP k zmene napadnutého I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie.

56. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

57. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení, ods. 2 ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

58. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

59. Čo je príslušenstvom pohľadávky vyplýva z § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok za omeškание a náklady spojené s jej uplatnením. Závazkovým právnym vzťahom je právny vzťah z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka). Pohľadávkou v zmysle tejto zákonnej definície je peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (v zmysle nároku na sankcie pre omeškание s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškáním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným hlavným záväzkovým vzťahom.

60. Odvolací súd považoval nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania 5 % ročne z prisúdenej sumy 215,66 Eur za čiastočne dôvodný. Na rozdiel od žalobkyne za deň vzniku omeškania nepovažoval deň 18.11.2016. Žalobkyňa predložila predsporovú výzvu zo dňa 2.11.2016 (čl. 7), ktorá sa síce týka podľa obsahu predmetnej zmluvy, a v ktorej bola daná 14 dnová lehota od doručenia výzvy podpis dohody o urovaní (vrátenie preplatku, ktorý má charakter bezdôvodného obohatenia), avšak bez uvedenie konkrétnej výšky bezdôvodného obohatenia, ktorého sa žalobkyňa od žalovaného domáha. S ohľadom na neurčitosť výzvy zo dňa 2.11.2016 podľa § 37 Občianskeho zákonníka je už bez právneho významu, kedy a či bola žalovanému doručená. Odvolací súd má za to, že žalovaný sa najskôr dostal do omeškania s úhradou prisúdenej sumy potom ako mu dňa 13.6.2017 bol doručený platobný rozkaz so žalobou (doručenka čl. 14), teda najskôr dňa 14.6.2017 už žalovaný vedel o bezdôvodnom obohatení, a nasledujúcim dňom 15.6.2017 sa dostal do omeškania. Výška základnej úrokovej sadzby zverejnená na webovej stránke N., bola t. j. 0 % + 5 bodov spolu výška 5 % ročne v zmysle § 517 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. S ohľadom na uvedené odvolací súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 215,66 Eur od 15.6.2017 do zaplatenia, keď v tejto časti postupom podľa § 388 CSP zmenil II. výrokom tohto rozsudku napadnutý I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie, pričom zamietnutie v časti úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 215,66 Eur od 18.11.2016 do 14.6.2017 ako vecne správne potvrdil (§ 387 CSP).

61. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

62. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

63. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

64. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

65. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

66. Rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v zmysle § 239 a nasl. CSP, o ktorej rozhodne sudca súdu prvej inštancie. Rozhodnutiu sudcu o sťažnosti je konečné, bez možnosti ďalších opravných prostriedkov.

67. V ustanovení § 255 CSP sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 255 CSP náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch strán vo veci a od úspechu strany odčítať jej neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má strana právo, aby mu druhá strana nahradila pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhej strane, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

68. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale z procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol v meritórnom konaní úspešný alebo nie. Preto ak žalobca zobral žalobu späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska platí, že žalobca zavinil zastavenie konania.

69. V tejto súvislosti je dôvodné prihliadnuť aj na ustálenú rozhodovaciu prax. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo/225/2010).

70. Ak nie je preukázané, že späťvzatie bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu (žaloby) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 14.9.2011, sp. zn. 7MCdo/4/2010).

71. V preskúmvanej veci bol predmetom žaloby nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 394,75 Eur s príslušenstvom (úrok vyčíslený 111,94 Eur ako 5 % ročne zo sumy 394,75 Eur od 18.11.2016 do 20.7.2022). S poukazom na ustanovenie § 256 ods. 1 CSP odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa zavinila zastavenie konania v časti 179,09 Eur s príslušenstvom (vyčíslený úrok 50,78 Eur ako 5 % ročne zo sumy 179,09 Eur od 18.11.2016 do 20.7.2022) a taktiež bola neúspešná v časti zamietnutého úroku z omeškania v sume 6,14 Eur (vyčíslený ako 5 % ročne zo sumy 215,66 Eur od 18.11.2016 do 14.6.2017). Postupujúc podľa § 396 ods. 2 v spojení s 255 ods. 2 veta prvá v spojení s § 256 ods. 1 CSP s poukazom na uvedené odvolací súd rozhodol tak, že žalobkyňa priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacím konaní voči žalovanému v rozsahu 6,82 %. Žalobkyňa dosiahla v konaní čistý úspech 6,82 % ako rozdiel 53,41 % (priznaná suma 215,66 + 54,98 Eur spolu 270,64 Eur) a 46,59 % (zastavené konanie v sume 179,09 Eur + 50,78 Eur spolu 229,87 Eur + zamietnutie v sume 6,14 Eur), pričom žiadala priznať celkom 394,75 Eur s príslušenstvom (celkom 506,69 Eur). O výške náhrady trov konania rozhodne súd

prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

72. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľky, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

73. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).